

T. B. M. M. (S. Sayısı : 18)

775 Sayılı Gecekondu Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Konya Milletvekili Haydar Koyuncu'nun Aynı Kanunun 34 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporları (1/115, 1/117, 2/2)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K.Gn.Md. 18/101-1/263/01675

11 . 6 . 1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«775 Sayılı Gecekondu Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname» bu günkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

GEREKÇE

Hükümetin reorganizasyon çalışmaları sonucu, İmar ve İskân Bakanlığı ile Bayındırlık Bakanlığının birleştirilmesi üzerine Mesken Genel Müdürlüğü kaldırılarak bu Genel Müdürlüğün görevlerinden büyük bir bölümü belediyelere devredilmiştir.

Bu sebeple ve ayrıca Hükümetin konut politikası dikkate alınarak mahallî idarelerin hizmetlerini daha etkin, süratli ve kolay şekilde yürütülebilmesi maksadıyla bazı formalitelerin kaldırılması ve hizmetin vatandaşın ayağına götürülmesi amacıyla Bayındırlık ve İskân Bakanlığının 775 sayılı Gecekondu Kanunu ile ilgili hak, yetki ve görevleri belediyelere aktarılmaktadır.

Bunun yanında konutlarla ilgili fonların kullanımında bütünlük sağlamak, farklı uygulamaları önlemek amacıyla Gecekondu Kanunu ile kurulmuş olan iki fonun idaresi Başbakanlık Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Başkanlığına devredilmektedir.

Böylece imar konusundaki yetki ve görevlerin tamamı mahallî idarelere devredilerek bürokratik işlemler asgariye indirilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile 775 sayılı Gecekondu Kanununun tatbikatında Bayındırlık ve İskân Bakanlığına verilen hak, yetki ve görevler belediyelere devredilmektedir. Aynı madde ile 775 sayılı Kanunun büyük şehirlerde kimin tarafından tatbik edileceği düzenlenmektedir.

Madde 2. — 775 sayılı Gecekondu Kanununun 12 ve 14 üncü maddeleri ile kurulmuş olan fonların idaresi Başbakanlık Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Başkanlığınca, genel gerekçede açıklanan sebeplerle, devredilmektedir.

Madde 3. — 775 sayılı Gecekondu Kanununun 6 ncı maddesi uygulama imkânı kalmaması ve bürokraside tıkanıklık yaratması sebebi ile yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 4. — 775 sayılı Gecekondu Kanununa eklenen bir Ek Madde ile, hak sahipliğinin tespitinde beyan esasının dikkate alınması sağlanmaktadır. Böylece vatandaşın müracaatının kısa sürede neticelenmesi sağlanmış olacaktır.

Geçici Madde 1. — Bu madde ile başlatılan ve halen devam etmekte olan işlerin tasfiyesi düzenlenmektedir. Yıllardır sürmekte olan bazı işlerin kısa zaman içerisinde halledilmesi amaçlanmıştır.

Geçici Madde 2. — 775 sayılı Gecekondu Kanununun tatbikatını düzenleyen yönetmeliklerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye uygun hale getirilmesi için 6 aylık bir süre öngörülmüştür.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 18/101-1/

263/05357

9 . 9 . 1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«775 Sayılı Gecekondu Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 247 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname» bugünkü Resmî Gazete'de yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

**775 SAYILI GECEKONDU KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN
DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA 247 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMENİN İKİ MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR 250 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN GEREKÇESİ**

775 sayılı Gecekondu Kanununun bazı hükümlerini değiştiren 247 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığına verilmiş olan görev ve yetkilerin bir bölümü belediyelere, bir bölümü de Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığına devredilmiştir.

Sözkonusu Kararnamede gerek belediyelere ve gerekse Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığına devir ve teslim edilecek iş ve işlemlerin hangi sürede ve ne şekilde yapılacağına dair hüküm bulunmaması sebebiyle; 775 sayılı Gecekondu Kanununa göre ele alınmış olup da devam etmekte olan işlerin sürüncemede kalmasını önlemek, devam etmekte olan konut inşaatları ile arsaların toplu konut alanlarına tefriki ve kooperatiflere süratle tahsisini sağlamak, Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığında bu hizmetleri yürütecek taşra teşkilâtının bulunmamasından dolayı fonların idaresi ile hak ve vecibelerin yürütülmesinde doğabilecek problemleri önlemek maksadıyla, 247 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamede bazı değişiklikler yapılması uygun görülmüştür.

Yapılan bu değişiklikle;

775 sayılı Kanunun 12 nci maddesine göre kurulup 247 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığına devredilmiş bulunan fonların idaresi ile bu fonlara ait her türlü hak ve vecibeler ilgili belediyelere devredilmiş, bu suretle iş ve işlemlerin süratle yapılması imkânı sağlanmıştır. Diğer taraftan, sözü edilen Kanunun 14 üncü maddesine göre kurulan fonun, Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca başlanmış işlerin finansmanında adigeçen Bakanlıkça kullandırılması mümkün hale getirilerek, bu işlerin biran önce sonuçlandırılması öngörülmüştür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

17 nci Yasama Döneminde Başkanlığa sunmuş bulunduğum 20.7.1966 tarih ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesine dair «2/235» esas sayılı kanun teklifinin T.B.M.M. İctüzüğü'nün 78 nci maddesi gereğince yenilenmesini arz ederim.

Saygılarımla.

Haydar Koyuncu
Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20.7.1966 Tarih ve 775 Sayılı Gecekondu Kanununun 34 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

6.5.1985

Haydar Koyuncu

Konya

GEREKÇE

Bilindiği gibi artan nüfus, köylerden şehir ve kasabalara beklenenin üstünde bir akıma yol açmış, bu hal ise şehir ve kasabaların hızla genişlemelerine ve belediyeleri yeni iş ve konut yerleri bulmak ve bunlarla ilgili yol, su, elektrik ve benzeri hizmetleri planlamak ve sağlamak sorunları ile karşı karşıya getirmiş, devleti, gecekondu problemlerini ivedi çözüm aramak zorunda bırakmıştır.

Gecekonduların ıslah, tasfiye ve yeniden gecekondu yapımının önlenmesi amacını güden 775 sayılı Gecekondu Kanununda, bu kanun hükümlerine göre belediyelerce tahsis olunan arsaların temlik tasarruflarını kısıtlayıcı hükümler yer almıştır.

Anılan kanunun 34 ncu maddesi; bu kanun hükümlerine göre tahsis edilen gayrimenkullerin, tahsis tarihinden itibaren 20 yıl süre içinde devir ve temlik olunamayacağını, rehin ve diğer aynı haklarla takyid edilemeyeceğini, satış vaadi sözleşmesine konu edilemeyeceğini, taksim ve satış suretiyle şuyunun giderilmesine haciz ve işgal olunamayacağını hükme bağlamış ve 27 ve 32 nci maddeleriyle de kendilerine arsa tahsis edilenlerin, kanun ve yönetmelikte belli edilen süre içinde konutlarını yapmaya başlamalarını ve tespit edilen plana göre, nüve kısmını en geç iki yıl içinde bitirmelerini öngörülmüştür.

Burada güdülen asıl maksat, vatanlaşları ucuz fiatla mesken sahibi kılmak olduğundan bu mülahaza ile verilen arsaları dolaşık yollarla kanunun korumak istediği vatandaşlar dışındaki kimselerin bir kazanç mevzuu haline getirmelerine mani olmak amacı güdülmüştür.

Ancak Bina Yapımını Teşvik ve İzinsiz Yapılan Binalar Hakkında 6188 sayılı Kanununun 19 ncu maddesi ile 2510 sayılı İskân Kanununun 30 ncu maddesine göre edinilen taşınmaz malların 10 yıl süre ile temlikine imkân verilmemekle kendisine bu kanun hükümlerine göre taşınmaz mal verilen kimseyi belli bir süre iskân mahallinde tutma amaçlanmıştır.

Bu nedenle, hernekadar, gecekondu ıslah ve tasfiye sahaları içinde bulunan veya 775 sayılı Kanun gereğince yeniden teşkil edilecek önleme bölgelerinde kanunda belirtilen amaçlarda kullanılmak üzere ilgililerine tahsis edilen taşınmazlar için, esas olarak vatandaşların konut sahibi olmaları hedef alındığında ve anılan bölgelerde

birden fazla konut edinebilmeyi mümkün kılacak bir uygulamanın kanun amacının aşılması sonucunu doğuracağı düşünülebilirse de nüve kısmını iki yıl içinde bitirmesi şartı getirildiğine göre taşınmaz malın devrine ilişkin 20 yıllık gibi bir süre hedeflenen süre amacın varılmasına zemin hazırlamayıp aksine yasal olmayan yollarla devrine gidilmek suretiyle genel ilkelere ters düşen durumların meydana getirdiği görülmektedir.

Bu itibarla, 775 sayılı Yasa ile varılmak istenen gaye vatandaşları ucuz fiatla mesken sahibi yapmak olduğuna göre, taşınmaz mal verilen kimsenin 10 yıl temlikli tasarruf hakkını kısıtlamakla gayenin tahakkuk edileceği düşünülmektedir.

Arz ederim.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

5 . 2 . 1988

Esas No. : 1/115 - 1/117

Kara No. : 4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

775 Sayılı Gecekondu Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 247 Sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile Bu Kararnamenin İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 250 Sayılı Kararnameler birbirleriyle ilgili görüldüğünden, İçtüzüğün 36 ncı maddesi uyarınca birleştirilmiş ve 247 Sayılı Kararname esas alınmış, 250 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin ilgili maddeleri de dikkate alınmak suretiyle İçişleri, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı 3.2.1988 Tarihli toplantıda Komisyonumuzca incelenip, görüşülmüş; gerekçeler uygun görülerek maddelere geçilmiş ve maddelere ilişkin kabul ve değişiklikler aşağıda açıklanmıştır.

Tasarının başlığı; 247 ve 250 Sayılı Kararnamelerin başlıkları birleştirilmek ve tarih ile numaraları da belirtilmek suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

247 Sayılı Kararnamenin 1 inci maddesi; hizmetin büyük ölçüde fiilen ilçe belediyeleri tarafından yerine getirilmekte olduğu hususu göz önünde bulundurularak büyük şehirlerde Kanunun tatbikatını büyük şehir belediyelerinin koordinatörlüğünde ilçe belediyelerinin yapabilmelerini sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmiş ve tasarının 1 inci maddesi olarak kabul edilmiştir.

247 Sayılı Kararnamenin 3 üncü, 4 üncü ve Geçici 2 nci maddeleri; tasarının 3 üncü, 4 üncü ve Geçici 2 nci maddeleri olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

250 Sayılı Kararnamenin 1 inci maddesiyle yeniden düzenlenen 247 Sayılı Kararnamenin 2 nci maddesi ile Geçici 1 inci maddesi Komisyonumuz görüşmelerinde esas alınmış ve 247 Sayılı Kararnamenin 2 nci maddesi 250 Sayılı Kararnamedeki değişik şekliyle tasarının 2 nci maddesi olarak aynen benimsenmiş; Geçici 1 inci maddede geçen üç yıllık süre Bayındırlık ve İskân Bakanlığı temsilcisinin hizmetlerin tamamlana-

bilmesi için 2 yıllık bir süreye daha ihtiyaçları olduğunun belirtilmesi üzerine Komisyonumuzca uygun görülerek süre beş yıla çıkartılmış ve maddede yapılan bu değişiklikle tasarının Geçici 1 inci maddesi olarak kabul edilmiştir.

Anayasamızın Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi veren 91 inci maddesinin 4 üncü fıkrası, «Kanun Hükmünde Kararnamenin, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından süre bitiminden önce onaylanması sırasında, yetkinin son bulduğu veya süre bitimine kadar devam ettiği de belirtilir.» hükmünü getirmiştir.

2.2.1984 Tarihli ve 2977 Sayılı İdarî Usul ve İşlemlerin Yeniden Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanununun yetki süürjesi 30.5.1985 tarihli ve 3207 Sayılı Kanunla bir yıl uzatılmış; 3207 Sayılı Kanunla uzatılan bu süre, sonradan 3.6.1986 Tarihli ve 3296 Sayılı Kanunla tekrar 8.8.1986 tarihinden geçerli olmak üzere iki yıl daha uzatılmıştır. Anayasamızın anılan amir hükmü karşısında 775 Sayılı Gecekondu Kanunu için bu süre bitimine kadar Bakanlar Kurulunun Kanun Hükmünde Kararname çıkarabileceğini kabul eden Komisyonumuz, tasarıya bu doğrultuda Geçici 3 üncü maddeyi eklemeyi uygun bulmuştur.

247 ve 250 Sayılı Kararnamelerin «yürürlük» ve «yürütlme» başlıklı maddeleri birleştirilmek suretiyle tasarının 5 inci ve 6 ncı maddeleri olarak aynen kabul edilmiştir.

Kararnamelerde geçen bütün «Bu Kanun Hükmünde Kararname» deyimleri Kararnamelerin kanunlaşacak olması nedeniyle «Bu Kanun» şeklinde değiştirilmiştir.

Raporumuz Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunca sunulmak üzere Saygıyla arz olunur.

Başkan <i>Galip Demirel</i> Malatya	Başkanvekili <i>Necat Tunçsiper</i> Balıkesir
Üye <i>Ersin Koçak</i> Adana	Üye <i>Abdurrahman Karaman</i> Adıyaman
Üye <i>İbrahim Tez</i> Ankara	Üye <i>Ayhan Arıfağaoğlu</i> Artvin
Üye <i>Ali Necmettin Şeyhoğlu</i> Çankırı	Üye <i>Mustafa Namlı</i> Çorum
Üye <i>Ertekin Durutürk</i> İsparta	Üye <i>Ali Rıza Yılmaz</i> İçel

Üye
Mehmet Ali Eren
İstanbul

Üye
Ziya Ercan
Konya

Üye
Kudbettin Hamidi
Siirt

Üye
Mahmut Alınak
Kars
(Muhalfim)

Üye
Mehmet Adnan Ekmen
Mardin
(Çekimser)

Üye
Selahattin Mumcuoğlu
Van

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu

Esas No. : 1/115-1/117-2/2

Karar No. : 2

24.2.1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

775 sayılı Gecekondu Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 247 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bu Kararnamenin İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 250 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Konya Milletvekili Haydar Koyuncu'nun; 20.7.1966 Tarih ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 34 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi birbirleriyle ilgili görüldüğünden İçtüzüğün 36 ncı maddesi uyarınca birleştirilmiş, ilgili Bayındırlık ve İskân Bakanlığı temsilcilerinin katıldığı Komisyonumuzun 18.2.1988 tarihli toplantısında 247 sayılı Kanun Hükmünde Kararname müzakerelere esas alınarak tetkik ve incelenmiştir.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığının 775 sayılı Gecekondu Kanunu ile ilgili hak, yetki ve görevlerini belediyelere aktararak bürokratik işlemleri asgariye indirmeyi amaçlayan ve 775 sayılı Kanuna göre Emlak Kredi Bankasında oluşturulan konutlarla ilgili fonların idaresini belediyelere devreden bu Kanun Hükmünde Kararnamenin tümü üzerinde yapılan müzakereler neticesi uygun mütalaa olunarak maddelerin görüşülmesine karar verilmiştir.

Tasarının başlığı İçişleri Komisyonunun düzenlediği şekliyle Komisyonumuzca da aynen benimsenmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi, İçişleri Komisyonunun düzenlediği şekliyle Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

247 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin iki maddesini değiştiren 250 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Çerçeve birinci maddesiyle değiştirilen 2 nci maddede belirtilen Türkiye Emlak Kredi Bankasının adı, 8 Ocak 1988 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 88/12485 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla bu bankanın Anadolu Bankasıyla birleşmesi nedeniyle değiştiğinden yeni adı olan Türkiye Emlak Bankası A.Ş. şeklinde değiştirilmiş ve madde bu şekliyle Komisyonumuzca 2 nci madde olarak kabul edilmiştir.

247 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Konya Milletvekili Haydar Koyuncu'nun; 775 sayılı Gecekondu Kanununun 34 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının değiştirilmesine dair Kanun teklifinin birinci maddesi Komisyon metnine 4 üncü madde olarak eklenmiştir.

Tasarıya eklenen bu yeni madde üzerine diğeri maddelerin numaraları yeniden düzenlenmiş, 247 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 4 üncü maddesi 5 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

247 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Geçici 1 inci maddesi, metne açıklık getirerek tatbikatçılara yardımcı olmak gayesiyle, bu Kanunda öngörülen devir işlemleri ile ilgili süre adı geçen Kararnamenin yayım tarihinden itibaren azami 5 yıl süre ile sınırlanmış ve Geçici Madde bu şekliyle yeniden düzenlenerek Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Geçici 2 nci madde ise 247 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamede yazılı olduğu şekliyle benimsenmiştir.

İçişleri Komisyonu metninin geçici 3 üncü maddesi Komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütme maddeleri olan 5 ve 6 ncı maddeler metne ilave edilen madde nedeniyle 6 ve 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Kanun Hükümünde Kararnamelerde bütün «bu Kanun Hükümünde Kararname» deyimleri kararnamelerin kanunlaşacak olması nedeniyle «bu Kanun» şeklinde değiştirilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüce Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Işlay Saygın
İzmir

Sözcü
Ali Talip Özdemir
Konya

Başkanvekili
Hayrettin Elmas
İstanbul

Kâtip
Avni Akan
Trabzon

Üye
Abdullah Sedat Doğan
Adana
Muhallifim

Üye
Haydar Baylaz
Bingöl

Üye
Ayhan Uysal
Çanakkale

Üye
Mustafa Yılmaz
Gaziantep

Üye
Mustafa Hilmi Özen
İstanbul

Üye
Ahmet Uncu
Kahramanmaraş
Muhallifim

Üye
Musa Gökbel
Muğla
Muhallifim

Üye
Yalçın Koçak
Sakarya
İmzada bulunamadı

Üye
Mehmet Yüzügüler
Aydın

Üye
Hüsamettin Öriç
Bursa
İmzada bulunamadı

Üye
Mustafa Hikmet Çelebi
Gaziantep

Üye
Abdülbaki Albayrak
İstanbul
İmzada bulunamadı

Üye
Fuat Kılıcı
İzmir

Üye
İbrahim Aksoy
Malatya

Üye
Süleyman Şükrü Zeybek
Muğla

Üye
Kaya Opan
Sivas

KARŞI OY YAZISI

18.2.1988 Perşembe günü saat 10.00'da Komisyonun gündeminde yer alan ve konuşulan gündemin 1 inci maddesi 775 Sayılı Gecekondu Kanununun belediye sınırları ile mücavir alandaki tatbikatı için Bayındırlık ve İskân Bakanlığına verilen hak, yetki ve görevlerin ilgili belediyelere devredilmesi;

Gündemin 2 nci maddesinde 775 Sayılı Gecekondu Kanunu 247 No. lu Kanun Hükmünde Kararname ile 12 nci ve 14 üncü maddelerinde kurulmuş olan fonlarla bütün hak ve vecibeler Başbakanlık Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığına devredilmesi;

Başbakanlık Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı tarafından belediyelerce yapılan veya yaptırılan gecekondu tasfiye, ıslah ve önleme bölgelerine ait projelerin kamulaştırma, arazi ıslah ve düzenlenmesi, altyapı işlemleri ve bina yapımı gibi işler için karşılıklı ve karşılıksız yardımlar, bu yardımların şekli ve şartı adı geçen Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığınca düzenlenir, denmektedir.

Bu iki maddenin gerekçesinde hükümet reorganizasyon çalışmaları sonucu, İmar ve İskân Bakanlığı ile Bayındırlık Bakanlığını birleştirdiğini, Mesken Genel Müdürlüğünü kaldırarak bu genel müdürlüğün görevlerinden büyük bir bölümünü belediyelere devrettiğini ve ayrıca İmar Kanunu değişikliğiyle yetki ve görevlerinin tamamını mahallî idarelere devrederek bürokratik işlemlerin asgariye indirdiklerini gerekçe olarak göstermektedirler.

Bizim görüşümüze göre;

Kanunun 1 inci maddesinde Bakanlığın hak, yetki ve görevlerinin ilgili belediyelere devri hangi maddelerde olmuştur. Bir açıklık getirilmemiştir. 42 maddelik kanunun yürürlükte kalan maddeleri hangileri olacaktır, bu da bilinmemektedir.

İkinci maddesinde 12 ve 14 üncü maddelerindeki fonlar, Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığına devredilirken, Bayındırlık ve İskân Bakanlığından mahallî idarelere alınan yetkilerin çoğunun bilhassa sahalarda seçimi, haritaların hazırlanması, imar ve iskân planlarının düzenlenmesi, kamulaştırma, altyapı işlemleri ve bina yapımı gibi önemli işler ilgili belediyelere değil de, yine merkezde bürokrasinin elinde Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığına bırakılmaktadır.

Anlaşıyor ki, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı yetkilileri çoğunu Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdare Başkanlığına devredilmekte, böylece iddia edildiği gibi bürokratik işlemler nasıl asgariye indirilmektedir?

Yetkiler Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığınca yürütüleceğine göre, mahallî idarelerin hizmetleri daha etkin, süratli ve kolay nasıl yürütülecektir?

Ayrıca, 1 inci maddede hiçbir açıklık getirilmeyerek bu durum 775 Sayılı Yasanın kavram ve yetkilerini kargaşa haline getirmeyecek mi?

Bu Kanun Teklifi ile 775 Sayılı Yasa kaldırılmadığı halde, ne için muhafaza edilmektedir?

İşte yukarıda arz ettiğim gerekçe ve görüşlerimle 775 Sayılı Kanun Teklifinin 1 inci ve 2 nci maddelerine katılmadığımı belirterek, şerh koyuyorum.

Ahmet Uncu
Kahramanmaraş Milletvekili
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu Üyesi

MUHÂLEFET ŞERHİ

775 Sayılı Gecekondu Kanununun 34 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının önerildiği gibi değiştirilmesi halinde halen 20 yıl süre ile ticarete konu edilemeyen bu yolla edinilmiş arsa veya konutlarda değişiklik gerçekleştiği takdirde 20 yıllık süre 10 yıla inerek ticarî meta olmasının yolları açılmış olacaktır.

Oysa 775 Sayılı Yasanın gerek genel gerekçesinde, gerekse 34 üncü maddenin özel gerekçesinde,

«Bu yolla ihtiyaç sahiplerine verilen arsaların ticarî gayelere alet edilmemesi» gösterilmiştir. Bunu sağlayabilmek için de Yasanın 34 üncü maddesi 20 yıl süre ile,

- a) Devir ve temlik olunamaz.
- b) Rehin ve diğer aynı haklarla takyidedilemez.
- c) Satı vaadi sözleşmesine konu teşkil edemez.
- d) Taksim ve satış sureti süyuun giderilmesi talebine konu olamaz.
- e) Haczedilemez ve işgal olunamaz,

Şeklinde yasalasmıştır.

Önerilen değişiklikle 20 yıllık süre 10 yıla indirildiğinde Yasanın amacı olan «Dar gelirlinin ev ve arsa sahip olma yolu amaç değiştirerek ticarî meta olma yolu açılmış olacaktır. Ayrıca ilgili değişiklik aynı Yasanın 26, 27, 28 inci maddelerinin de idare eliyle dar geliriye konut yerine bazı kişilere nakit sağlamayı amaçladığından muhalifiz.

A. Sedat Doğan
Adana

Musa Gökbel
Muğla

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ 247 SAYILI KHK

775 Sayılı Gecekondu Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükümünde Kararname

775 sayılı Gecekondu Kanununun bazı hükümlerinde değişiklik yapılması 2.2.1984 tarihli ve 2977 sayılı Yetki Kanununa dayanılarak Bakanlar Kurulunca 3.5.1985 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 775 sayılı Gecekondu Kanununun belediye sınırları ile mücavir alanlardaki tatbikatı için Bayındırlık ve İskân Bakanlığına verilen hak, yetki ve görevler ilgili belediyelere devredilmiştir. Belediyeler bu hak, yetki ve görevleri yetkili organları eliyle kullanırlar.

Büyük şehirlerde bu Kanunun tatbikatı büyük şehir belediyelerince yapılır.

MADDE 2. — 775 sayılı Gecekondu Kanununun 12 ve 14 üncü maddelerine göre Bayındırlık ve İskân Bakanlığı emrinde Türkiye Emlâk Kredi Bankası nezdinde kurulmuş bulunan fonların idaresi ile fonlara ait bütün hak ve vecibeler Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresine devredilmiştir. Belediyelerce yapılan veya yaptırılan gecekondu tasfiye, ıslah ve önleme bölgelerine ait projelere dayanılarak Başbakanlık Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı tarafından, kamulaştırma, arazi ıslah ve düzenlenmesi, altyapı işlemleri ve bina yapımı için karşılıklı veya karşılıksız olarak yardım yapılabilir. Bu yardımın şekil ve şartı adı geçen Başkanlıkça hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 3. — 775 sayılı Gecekondu Kanununun 6 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4. — 775 sayılı Gecekondu Kanununa aşağıdaki Ek Madde eklenmiştir.

«EK MADDE 1. — 775 sayılı Gecekondu Kanununa göre yapılan hak sahipliği tespit işleminde beyan esası dikkate alınır.»

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 775 sayılı Kanun hükümlerine göre Bayındırlık ve İskân Bakanlığının yetkisine dayandırılarak yaptırılmakta olan iş ve işlemler ilgili belediyelerce devam ettirilirlir. Gerekli görülenler tasfiye olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — 775 sayılı Gecekondu Kanununa göre çıkartılmış yönetmelikler bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içerisinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca yeniden düzenlenerek Resmî Gazetede yayımlanır.

Yeni yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mezkûr yönetmeliklerin aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

MADDE 5. — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kenan Evren
Cumhurbaşkanı

Başbakan
T. Özal

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.
İ. K. Erdem

Devlet Bakanı
A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Devlet Bakanı
A. Karaevli

Millî Savunma Bakanı V.
K. Oksay

Dışişleri Bakanı V.
A. M. Yılmaz

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı
M. V. Dinçerler

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
M. Aydın

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı
H. H. Doğan

Sanayi ve Ticaret Bakanı
H. C. Arat

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
C. Büyükbaş

Devlet Bakanı
M. T. Titiz

Adalet Bakanı
M. N. Eldem

İçişleri Bakanı
Y. Akbulut

Maliye ve Gümrük Bakanı
A. K. Alptemoçin

Bayındırlık ve İskân Bakanı V.
S. N. Türel

Ulaştırma Bakanı
V. Atasoy

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. Kalemli

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
S. N. Türel

Kültür ve Turizm Bakanı
M. M. Taşcıoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ 250 SAYILI KHK

775 Sayılı Gecekondu Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 247 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname

775 sayılı Gecekondu Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 247 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin iki maddesinde değişiklik yapılması; 2.2.1984 tarihli ve 2977 sayılı Yetki Kanununa dayanılarak Bakanlar Kurulunca 16.8.1985 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 247 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi ile geçici 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 2. — 275 sayılı Gecekondu Kanununun 14 üncü maddesine göre Bayındırlık ve İskân Bakanlığı emrinde Türkiye Emlâk Kredi Bankası nezdinde kurulmuş bulunan Fonun idaresi ile Fona ait bütün hak ve vecibeler Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresine devredilmiştir. Belediyelerce yapılan veya yaptırılan gecekondu tasfiye, ıslah ve önleme bölgelerine ait projelere dayanılarak Başbakanlık Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı tarafından, kamulaştırma, arazi ıslah ve düzenlenmesi, alt yapı işlemleri ve bina yapımı için karşılıklı veya karşılıksız olarak yardım yapılabilir. Bu yardımın şekil ve şartı adı geçen Başkanlıkça hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

775 sayılı Kanunun 12 nci maddesine göre kurulması öngörülen Fonların idaresi ile bu Fonlara ait her türlü hak ve vecibeler ilgili belediyelere devredilmiştir. Belediyeler bu hak, yetki ve görevleri yetkili organları eliyle kullanırlar.»

«Geçici Madde 1. — 11.6.1985 tarihinden önce 775 sayılı Kanun hükümlerine göre Bayındırlık ve İskân Bakanlığının yetkisine dayanılarak başlatılmış olan iş ve işlemlere adigeçen Bakanlıkça devam edilir.

247 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede öngörülen devir işlemleri ile birinci fıkradaki iş ve işlemler bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden itibaren en geç üç yıl içinde sonuçlandırılır.

775 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine göre kurulmuş bulunan Fonun idaresi ile bu Fona ait bütün hak, yetki ve vecibelerde ikinci fıkrada belirtilen süre içinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca kullanılır.»

MADDE 2. — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kenan Evren
Cumhurbaşkanı

Başbakan V.
İ. K. Erdem

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı
İ. K. Erdem

Devlet Bakanı
A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Devlet Bakanı
A. Karaevli

Millî Savunma Bakanı
Z. Yavuztürk

Dışişleri Bakanı
V. Halefoğlu

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı
M. V. Dinçerler

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
M. Aydın

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı
H. H. Doğan

Sanayi ve Ticaret Bakanı
H. C. Aral

Kültür ve Turizm Bakanı
M. M. Taşcıoğlu

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
C. Büyükbaş

Devlet Bakanı
M. T. Titiz

Adalet Bakanı
M. N. Eldem

İçişleri Bakanı
Y. Akbulut

Maliye ve Gümrük Bakanı
A. K. Alptemoçin

Bayındırlık ve İskân Bakanı
İ. S. Giray

Ulaştırma Bakanı
V. Atasoy

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. Kalemli

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
S. N. Türel

KONYA MİLLETVEKİLİ HAYDAR KOYUNCU'NUN TEKLİFİ

20.7.1966 Tarih ve 775 Sayılı Gecekondu Kanununun 34 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 775 sayılı Gecekondu Kanununun 34 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bu Kanun hükümlerine göre belediyelerce tahsis olunan arsalar, yapılar ve bu arsalar üzerinde yapılan bina ile meydana gelen taşınmaz mallar, tahsis tarihinden itibaren 10 yıl süre içinde :

- a) Devir ve temlik olunamaz.
- b) Rehin ve diğer aynı haklarla takyid edilemez.
- c) Satış vaadi sözleşmesine konu teşkil edemez.
- d) Taksim ve satış suretiyle şüyuun giderilmesi talebine konu olamaz.
- e) Hacz edilemez ve işgal olunamaz.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

**İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

775 Sayılı Gecekondu Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 3.5.1985 Tarih ve 247 Sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 16.8.1985 Tarih ve 250 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 775 sayılı Gecekondu Kanununun belediye sınırları ile mücavir alanlardaki tatbikatı için Bayındırlık ve İskân Bakanlığına verilen hak, yetki ve görevler ilgili belediyelere devredilmiştir. Belediyeler bu hak, yetki ve görevleri yetkili organları eliyle kullanırlar.

Büyük şehirlerde bu Kanunun tatbikatı büyük şehir belediyelerinin koordinatörlüğünde ilçe belediyelerince yapılır.

MADDE 2. — 250 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 1 inci maddesiyle değiştirilen 247 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA
VE TURİZM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

775 Sayılı Gecekondu Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 3.5.1985 Tarih ve 247 Sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 16.8.1985 Tarih ve 250 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 775 sayılı Gecekondu Kanununun belediye sınırları ile mücavir alanlardaki tatbikatı için Bayındırlık ve İskân Bakanlığına verilen hak, yetki ve görevler ilgili belediyelere devredilmiştir. Belediyeler bu hak, yetki ve görevleri yetkili organları eliyle kullanırlar.

Büyük şehirlerde bu Kanunun tatbikatı büyük şehir belediyelerinin koordinatörlüğünde ilçe belediyelerince yapılır.

MADDE 2. — 775 sayılı Gecekondu Kanununun 14 üncü maddesine göre Bayındırlık ve İskân Bakanlığı emrinde Türkiye Emlak Bankası nezdinde kurulmuş bulunan Fonun idaresi ile Fona ait bütün hak ve vecibeler Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresine devredilmiştir. Belediyelerce yapılan veya yaptırılan gecekondu tasfiye, ıslah ve önleme bölgelerine ait projelere dayanılarak Başbakanlık Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı tarafından, kamulaştırma, arazi ıslah ve düzenlenmesi, alt yapı işlemleri ve bina yapımı için karşılıklı veya karşılıksız olarak yardım yapılabilir. Bu yardımın şekil ve şartı adı geçen Başkanlıkça hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

(İçişleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

MADDE 3. — 247 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — 247 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — 11.6.1985 tarihinden önce 775 sayılı Kanun hükümlerine göre Bayındırlık ve İskân Bakanlığının yetkisine dayanılarak başlatılmış olan iş ve işlemlere adı geçen Bakanlıkça devam edilir.

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

775 sayılı Kanunun 12 nci maddesine göre kurulması öngörülen Fonların idaresi ile bu Fonlara ait her türlü hak ve vecibeler ilgili belediyelere devredilmiştir. Belediyeler bu hak, yetki ve görevleri yetkili organları eliyle kullanırlar.

MADDE 3. — 775 sayılı Gecekondu Kanununun 6 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4. — 775 sayılı Gecekondu Kanununun 34 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bu Kanun hükümlerine göre belediyelerce tahsis olunan arsalar, yapılar ve bu arsalar üzerinde yapılan bina ile meydana gelen taşınmaz mallar, tahsis tarihinden itibaren 10 yıl süre içinde :

- a) Devir ve temlik olunamaz.
- b) Rehin ve diğer aynı haklarla takyidedilemez.
- c) Satış vâdi sözleşmesine konu teşkil edemez.
- d) Taksim ve satış suretiyle şuyun giderilmesi talebine konu olamaz.
- e) Haczedilemez ve işgal olunamaz.

MADDE 5. — 775 sayılı Gecekondu Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

«EK MADDE 1. — 775 sayılı Gecekondu Kanununa göre yapılan hak sahipliği tespit işleminde beyan esası dikkate alınır».

GEÇİCİ MADDE 1. — 11.6.1985 tarihinden önce 775 sayılı Kanun hükümlerine göre Bayındırlık ve İskân Bakanlığının yetkisine dayanılarak başlatılmış olan iş ve işlemlere adı geçen Bakanlıkça devam edilir.

(İçişleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

247 sayılı Kanun Hükmünde Kararname öngörülen devir işlemleri ile birinci fıkradaki iş ve işlemler bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden itibaren en geç beş yıl içinde sonuçlandırılır.

775 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine göre kurulmuş bulunan Fonun idaresi ile bu Fona ait bütün hak, yetki ve vebeler de ikinci fıkrada belirtilen süre içinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca kullanılır.

GEÇİCİ MADDE 2. — 247 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — 3.6.1986 tarihli ve 3296 sayılı Yetki Kanunu ile Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi, 775 sayılı Gecekondu Kanunu için adı geçen Kanuna verilen süre bitimine kadar geçerlidir.

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu Kanunda öngörülen devir işlemleri ile birinci fıkradaki iş ve işlemler bu Kanuna esas olan Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden itibaren en geç beş yıl içinde sonuçlandırılır.

775 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine göre kurulmuş bulunan Fonun idaresi ile bu Fona ait bütün hak, yetki ve vebeler de ikinci fıkrada belirtilen süre içinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca kullanılır.

GEÇİCİ MADDE 2. — 775 sayılı Gecekondu Kanununa göre çıkartılmış yönetmelikler bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içerisinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca yeniden düzenlenerek Resmî Gazetede yayımlanır.

Yeni yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mezkûr yönetmeliklerin aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 3. — 3.6.1986 tarihli ve 3296 sayılı Yetki Kanunu ile Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi, 775 sayılı Gecekondu Kanunu için adı geçen Kanuna verilen süre bitimine kadar geçerlidir.

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

